

Voor of tegen

Een stelling dwingt mensen vaak in een hokje: je bent voor of je bent tegen. Voor je het weet, graven deelnemers zich in en luistert niemand meer naar elkaar. Want traditionele stellingen dwingen tot een keuze: je bent voor (groen) of tegen (rood). Dit wakkert het 'wij-zij'-denken aan. De kunst is om de kaartjes niet te gebruiken om te stemmen, maar om de ruimte tussen de uitersten te verkennen.

Gelukkig kan het ook anders. Met het werken met simpele rode en groene kaartjes kun je ook de nuance terugbrengen en polarisatie voorkomen. De truc zit hem niet in de kaartjes zelf, maar in de manier waarop je ze gebruikt.

Door de rode en groene kaartjes te gebruiken als instrument voor verkenning in plaats van oordeel, transformeer je een hard debat in een constructieve dialoog. Leerlingen ontdekken dat ze het misschien oneens zijn over de stelling, maar het wel vaak eens zijn over de onderliggende waarden zoals online veiligheid, verbinding en de behoefte aan rust. Zo blijven de standpunten soepel en de neuzen dezelfde kant op.

Doel

- Bewust worden van telefoongebruik
- Bewust worden van achterliggende waarden en normen
- Verschillen (h)erkennen in elkaars visie
- Leren van elkaars inzichten
- Leren standpunten te nuanceren
- Bewust worden van de invloed die je kunt uitoefenen

Werkwijze

- Print de stellingenkaartjes uit en kies de stellingen waarmee je in deze klas wil werken.
- Verder nodig: voor elke leerling een rood en een groen kaartje.
- Geef leerlingen extra uitleg over hoe je kunt omgaan met botsende meningen:
 - o Een boom heeft een zichtbaar deel: de stam, de takken en bladeren. Onder de grond zit een heel netwerk van onzichtbare wortels. Die wortels zorgen ervoor dat de boom voedsel krijgt en niet omwaait bij een storm.

- Met meningen en stellingen werkt het precies zo. Jouw mening ('eens' of 'oneens') is de stam van de boom. Dat is wat iedereen meteen boven de grond ziet en hoort. De onderliggende waarde zijn de wortels onder de grond. Het is het onzichtbare principe dat ervoor zorgt dat jouw mening stevig staat. Het is wat jij het allerbelangrijkst vindt in de situatie.
- Bij voorbeeld de stelling "Je mag een foto waar anderen op staan alléén delen als iedereen toestemming geeft." Als je ermee eens bent en dus een groen kaartje opsteekt denk je misschien: 'Ik wil zelf bepalen wat er online van mij te zien is.' De onderliggende waarde daarbij is respect en privacy.
Als je niet met de stelling eens bent en een rood kaartje opsteekt dan kan je gedachte zijn: 'Als ik overal toestemming voor moet vragen is de lol eraf. Het moet gezellig blijven.' De onderliggende waarde daarbij is vrijheid en spontaniteit.
- De een vindt privacy belangrijk en de ander vrijheid. Allebei heel goede achterliggende waarden. Wanneer je die achterliggende waarde begrijpt van elkaar dan is het gemakkelijker om samen afspraken te maken over bij voorbeeld het delen van foto's.

- Lees de stellingen die je wil gebruiken één voor één voor en de leerlingen geven aan of ze het ermee eens zijn (door het opsteken van een groen kaartje) of dat ze het er niet mee eens zijn (rood kaartje).
- Na iedere stelling kunnen een aantal argumenten voor of tegen de stelling worden uitgewisseld.
- Na iedere stelling bespreken welke achterliggende waarden hierbij horen.
- Kijk na het bespreken van de stelling of er leerlingen zijn die van gedachten zijn veranderd.

Variatie voor of tegen in groepjes:

- Kies van tevoren de stellingen waarmee je in deze klas wil werken.
- Extra nodig: voor elke groepje een rood, een groen en een wit vel papier.
- Verdeel de klas in groepjes van drie of vier leerlingen ieder groepje krijgt een aantal stellingen en een rood, een groen en een wit vel papier.

- Leerlingen lezen de stellingen door en beslissen welke afgewezen worden en op een rood vel terecht komen. De stellingen waar men het mee eens kan zijn komen op een groen vel en die waarover men twijfelt op een wit papier.
- Leerlingen bespreken nogmaals de gemaakte keuzes en leggen de kaartjes op het rode, groene of witte vel.
- Bespreek de gemaakte keuzes klassikaal.

De stellingen:

1. Als je met vrienden afspreekt, is het onbeleefd om je telefoon op tafel te leggen
2. TikTok moet accounts van kinderen onder de 14 jaar automatisch blokkeren
3. Ouders mogen de chatberichten van hun kinderen tot 14 jaar altijd meelesen
4. Het is oké om video's van leraren te maken en die online te zetten als het grappig is
5. Iedereen moet na 8 uur 's avonds zijn telefoon offline zetten voor een betere nachtrust
6. Als je een bericht in de klassen-app leest, ben je verplicht om binnen een uur te antwoorden
7. Je mag een groepsapp met vrienden pas verlaten na een persoonlijke uitleg
8. Foto's waar anderen op staan mag je alléén delen als iedereen toestemming geeft
9. Je mag online bevriend zijn met mensen die je in het echte leven nog nooit hebt ontmoet
10. Echte vrienden liken altijd elkaars berichten en video's
11. De overheid moet een app-tijdslot van maximaal 2 uur per dag verplichten voor jongeren
12. Filter-apps die je gezicht of huid mooier maken op foto's moeten worden verboden
13. Het is oké om iemand uit de groepsapp te gooien als diegene ruzie zoekt
14. Als je ziet dat iemand online gepest wordt, ben je verplicht om er wat van te zeggen
15. Ouders moeten het goede voorbeeld geven en hun telefoon wegleggen tijdens het avondeten
16. Je mag pas op sociale media als je al je huiswerk voor die dag af hebt
17. Je telefoon mag absoluut niet mee naar je slaapkamer als je gaat slapen
18. Als je online ruzie hebt, moet je dat direct aan je ouders of de leraar vertellen
19. In de klassen-app mag je alleen praten over schoolwerk, niet over andere dingen
20. Een online vriend die je kent van Roblox of Fortnite is ook een échte vriend
21. Als je een game verliest, mag je best even heel boos reageren in de chat
22. Het is irritant als je ouders foto's van jou doorsturen in de familie-groepsapp zonder dat te vragen
23. Ouders moeten iedere dag je schermtijd checken
24. Het is stom als iemand op school heel veel praat over video's die jij niet mag kijken van je ouders

Stellingen over sociale media en school

Je mag pas op sociale media
als je al je huiswerk voor die
dag af hebt

Ouders moeten iedere dag je
schermtijd checken

Je telefoon mag absoluut
niet mee naar je
slaapkamer als je gaat
slapen

Als je online ruzie hebt, moet je
dat direct aan je ouders of de
leraar vertellen

In de klassen-app mag je
alleen praten over schoolwerk,
niet over
andere dingen

Een online vriend die je kent
van Roblox of Fortnite is ook
een échte vriend

Als je een game verliest, mag
je best even heel boos
reageren in de chat

Het is irritant als je ouders
foto's van jou doorsturen in de
familie-groepsapp zonder dat te
vragen

TikTok moet accounts van kinderen onder de 14 jaar automatisch blokkeren

Als je met vrienden afspreekt, is het onbeleefd om je telefoon op tafel te leggen.

Ouders mogen de chatberichten van hun kinderen tot 14 jaar altijd meelesen

Het is oké om video's van leraren te maken en die online te zetten als het grappig is

Iedereen moet na 8 uur 's avonds zijn telefoon offline moeten zetten voor een betere nachtrust

Als je een bericht in de klassen-app leest, ben je verplicht om binnen een uur te antwoorden

Je mag een groepsapp met vrienden pas verlaten na een persoonlijke uitleg

Foto's waar anderen op staan mag je alléén delen als iedereen toestemming geeft

Je mag online bevriend zijn met mensen die je in het echte leven nog nooit hebt ontmoet

Echte vrienden liken altijd elkaars berichten en video's

Filter-apps die je gezicht of huid mooier maken op foto's moeten worden

Het is stom als iemand op school heel veel praat over video's die jij niet mag kijken van je ouders

De overheid moet een app-tijdslot van maximaal 2 uur per dag verplichten voor jongeren

Ouders moeten het goede voorbeeld geven en hun telefoon ook wegleggen tijdens het avondeten

Het is oké om iemand uit de groepsapp te gooien als diegene ruzie zoekt

Als je ziet dat iemand online gepest wordt, ben je verplicht om er wat van te zeggen